

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **J. Š., nar. X**
bytem X
zastoupen PhDr. J. S., nar. X,
bytem X

proti

žalovaná: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2021 čj. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 12. 2021 čj. X a ze dne 5. 10. 2021 č.j. X se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 12. 2021 čj. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5

věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 10. 2021 č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení pro nesplnění podmínek ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), zamítla žádost žalobce o invalidní důchod.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce nesouhlasil se závěry prvostupňového i napadeného rozhodnutí a se závěry podkladových posudků vypracovaných pro účely obou rozhodnutí. Uvedl, že hodnocení posudkového lékaře je v rozporu se skutečným stavem věci a lékařskými nálezy odborných lékařů, neboť žalovaná neposoudila vliv dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce na schopnost využívat dosažené vzdělání a dále nepřihlédla k souběhu více zdravotních postižení vedoucích k většímu poklesu pracovní schopnosti, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
4. Posudkovému lékaři žalobce vytkl to, že podrobněji nezkoumal jeho zdravotní stav včetně jeho vlivu na možnosti využívat dosaženého vzdělání v rámci výkonu práce. Nebyl také přizván na jednání, pročež si žalovaná nemohla učinit odpovídající představu o jeho zdravotním stavu a jeho vlivu na pokles pracovní schopnosti.
5. Dále žalobce namítal, že při posuzování jeho zdravotního stavu nebylo odpovídajícím způsobem zohledněno ust. § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), když v důsledku působení vícero zdravotních postižení je pokles jeho pracovní schopnosti větší než horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaná též podle žalobce neposoudila skutečnost, že mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav neumožňuje vykonávat zaměstnání, pro které se odborně připravoval a které vykonával.
6. Žalobce proto navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě nejprve podrobně zrekapitulovala průběh řízení o žádosti žalobce o invalidní důchod včetně námitkového řízení a odkázala na závěry posudků o invaliditě žalobce vydaných posudkovými lékaři OSSZ a ČSSZ, kteří jsou oproti jiným lékařům oprávněni posuzovat zdravotní stav žalobce pro účely rozhodnutí o jeho žádosti o invalidní důchod.

8. Žalovaná rovněž připomněla k námitkám žalobce, že jeho osobní účast při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem není nutná ani zákonem vyžadovaná, je-li podkladová zdravotní dokumentace dostatečná. Odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012 č.j. 4 Ads 65/2012-21.
9. S ohledem na žalobcem namítanou nesprávnost posouzení zdravotního stavu navrhla žalovaná provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV k prokázání či vyvrácení invalidity žalobce. Bez objektivního prokázání invalidity žalobce navrhovaným posudkem však nelze žalobě vyhovět, protože za současného stavu navrhla žalovaná zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
11. Dne 26. 5. 2021 podal žalobce žádost o invalidní důchod.
12. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla o zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., neboť podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 7. 2021 není žalobce invalidní, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %.
13. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky, ve kterých vytkl zejména nesprávnost podkladového posudku ze dne 28. 7. 2021, a dále uplatnil a popsal nové zdravotní obtíže, které aktuálně vedly ke zhoršení zdravotního stavu, v podobě X a X.
14. O námitkách žalobce rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že je zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V řízení o nich nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, který vycházel ze zdravotní dokumentace PSSZ, ošetřujícího lékaře a dalších odborných lékařských nálezů. Lékař v posudku o invaliditě žalobce v řízení o jeho námitkách dospěl k závěru, že účastník řízení není invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 **zákona č. 155/1995 Sb.** Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 25 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II, oddíle A, položky 1b (Novotvary - lehké postižení) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15 % - 25 %.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.r.s.). Rozhodoval přitom po projednání ve věci samé, ke kterému nařídil jednání již přinejmenším s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem MPSV.

16. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
17. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
18. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
19. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval hlavně skutkové závěry týkající se posouzení jeho zdravotního stavu, k jehož posouzení soud nemá (ani nemůže mít) odborné lékařské znalosti, na nichž takové posouzení závisí. S ohledem na to i s přihlédnutím k důkaznímu návrhu žalované soud nechal vypracovat posudek o invaliditě žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „posudková komise“), která soudu předložila posudek ze dne 12. 4. 2022 vyhotovený dne 14. 4. 2022, evidenční číslo SZ/2022/529-PH-10 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsdkyně komise MUDr. M. Č., další lékař MUDr. I. P. s odborností neurologie a tajemník A. S.
20. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace ČSSZ, předložených lékařských nálezů i vyšetření žalobce při jednání posudkové komise k závěru, že pracovní schopnosti žalobce již ode dne 16. 9. 2021 poklesly nejméně o 35 % (avšak nikoli více než 49%), konkrétně pak právě o 40 %, a proto se v jeho případě již jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995. Posudková komise u žalobce shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti středně těžké postižení odpovídající kapitole II (onkologie), oddíl A (zhoubné novotvary) položka 1c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 35 % – 45 %. Konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce posudková komise stanovila na střední hranici 40 % s ohledem na závažnost vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti žalobce coby osoby s manuální profesí.

21. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”
22. V řízení předložený posudek pak splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobce oproti posudkovým lékařům žalované. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic nenamítli, a to ani v rámci nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě žalobce. V projednávané věci soud tedy nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV, pročez se o tyto při svém rozhodování ponejvíce opřel.

V. Závěr a náklady řízení

23. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že již přinejmenším ode dne 16. 9. 2021 se u žalobce jednalo o invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a to včetně prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
24. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobce žádné náklady řízení neprokázal ani neuplatňoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 22. června 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.

samosoudce